

Jägala lennuväli

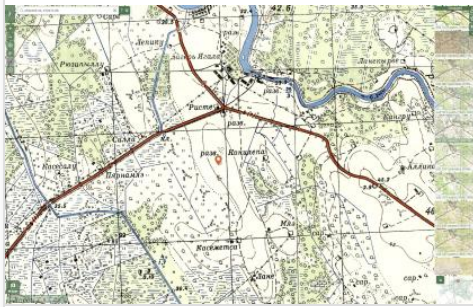
1932. a suvel toimusid Jägalal lennuväe ja suurtükiväe ühised suvised õppused. Harjutati sihtmärkide leidmist ning suurtükkide tulejuhtimist. Harjutused olid edukad ning mõlemad pooled pidasid vajalikuks sedasorti koostööharjutusi jätkata. Lennuvägi hakkas ka ligemal vaatama lennuplatsi võimalusi, et poleks vaja pidevalt aega ning bensiini kulutada Lasnamäele ning tagasi lendamisele. Ning sobiv plats oli kohe teisel pool jõge. 1934. a sügisel läks õhukaitse staabi korraldusse Jägala mõis ning seda ümbritsevad maa-alad, kuhu rajati uus lennuväli.

1936. a suveks oli Jägala mõis ning selle ümbruses asuv lennuväli korda tehtud. Lennuväljale oli külvatud mitut tooni muru, mis eemalt jättis erinevate põllukultuuride all oleva põllumajandusmaa mulje. Lennuvälja territooriumil asunud endine mõisa rehi ehitati ümber lennukiangariks. Suvine laagrikoht oli lennuväelastele üsna meelepärane, kuna asus ilusas kohas. Jões oli ujumiskohti küllaldaselt. Inseneri- ning suurtükivägi oma laagritega jäid teisele poole jõge.

Vabariigi-aegse lennuväe lõpp oli samuti seotud Jägalaga: 1940. a. kolis sellele väikesele murukattega lennuväljale enamus Eesti lennuväest vabastamaks Lasnamäe lennuväli Punaarmeele. Siin toimus juba nõukogude võimu „viljastavates tingimustes” nende lennukite sortimine ning sõkalde eraldamine teradest. Vanad romud veeti samas üle jõe polügoonile märklaudadeks. Üksikud huvi pakkuvad eksemplarid anti üle „tsiviillennundusele” ning viimased kõlblikud lennukid (7 Hawker Hart pommituslennukit, 5 Henschel Hs 126 luure- ja pommituslennukit ning mõned treeninglennukid, nende hulgas ka Eestis toodetud PON-1 ja PTO-4 margist) jäid samal lennuväljal loodud 22. territoriaalse laskurkorpuse lennueskadrilli relvastusse.

Kui Teine maailmasõda otsa pidi Eestimaale jõudis, siis leidis ka Jägala lennuväli taas kasutamist. Tallinnas baseerunud Balti mere laevastiku õhujõudude 71. hävituslennuväe polgu lennukid kasutasid üksuse hajutamiseks ka mitmeid linnalähedasi lennuvälju. Üheks neist oli Jägala.

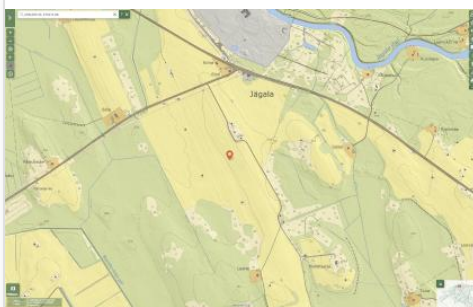
1950. aastate lõpus hariti Jägala lennurada põlluks.

Jägala lennuväli 1948. aasta kaardil. Allikas: Maa-amet

Jägala lennuvälja asukoht 2021. aasta reljeefivarjutusega kaardil. Allikas: Maa-amet

Jägala lennuvälja asukoht 2021. aasta kaardil. Allikas: Maa-amet

Jägala lennuväli 1951. aasta aerofotol. Allikas: Maa-amet

Jägala lennuväli 1960. aasta aerofotol. Allikas: Maa-amet

Jägala lennuväli 2020. aasta aerofotol. Allikas: Maa-amet

Jägala lennuvälja hoone
1951. aasta aerofotol. Allikas:
Maa-amet

Jägala lennuvälja hoone
koht keset põldu 2020. aasta
aerofotol. Allikas: Maa-amet